

DR. ŠPELCA ČOPIČ

18. oktober 1922 (Pišcece) – 21. 2 2014 (Ljubljana)

18. oktobra leta 1922 se je v Pišecah rodila slovenska umetnostna zgodovinarica in profesorica **dr. Špelca Čopič**. Ena največjih poznavalk slovenskega slikarstva in vodilna strokovnjakinja za slovensko kiparstvo 20. stoletja je bila s svojim širokim znanjem in človeškimi kvalitetai izjemno cenjena med svojimi kolegi in študenti.

Bila je častna članica Slovenskega umetnostnozgodovinskega društva, ki mu je v osemdesetih letih tudi predsedovala, in tudi prva dobitnica *Nagrade Ivana Cankarja* za življenjsko delo (1999). Leta 2013 je bila imenovana za zaslužno profesorico ljubljanske univerze.

V njeni obsežni bibliografiji od monografij, katalogov in člankov so dela, ki so ključna za raziskovanje slovenske likovne umetnosti 20. stoletja.

Njeno življenjsko delo in opus je v *Zborniku za Špelco Čopič* leta 2006 izdalo Slovensko umetnostnozgodovinsko društvo.

Družina Čopič: mama Jelka, stojita Špelca in Milan, v sredini najmlajši, ob njem oče Venčeslav.

Fotografija je iz zbornika Šelestenje spomina, ki ga je ob 200-letnici šolstva v Pišecah izdala Osnovna šola Maksa Pleteršnika Pišcece.

Njen oče je bil v Pišcece pregan kot učitelj. Podobno usodo so doživljali številni zavedni slovenski učitelji, ki so jih italijanski nacionalisti po prvi svetovni vojni izgnali s Primorske.

Po končani srednji šoli je študirala umetnostno zgodovino na ljubljanski Filozofski fakulteti (1942–1945), potem pa je svoje znanje izpopolnjevala na Inštitutu za umetnost in arheologijo v Parizu (1945–1948). Najprej je bila kustosinja v ljubljanski Narodni galeriji, nato je več desetletij predavala umetnostno zgodovino na Akademiji za likovno umetnost in oblikovanje v Ljubljani. Doktorirala je leta 1977 na Filozofski fakulteti v Ljubljani. Rezultate doktorata je objavila v knjigi *Javni spomeniki v slovenskem kiparstvu prve polovice 20. stoletja*.

Med študijem v Parizu jo je v fotografski objektiv ujel Veno Pilo.

Vir: <http://www.suzd.si/214-drustvo/391-pelca-opo>.

V zgodnjem obdobju se je kot raziskovalka posvečala slikarstvu 19. stoletja, potem je prešla na študij modernega in sodobnega slikarstva; sodelovala je pri pripravi mednarodnih grafičnih bienalov, razstavah ilustracij in posameznih sodobnih slikarjev in kiparjev. Kasneje se je razvila v vodilno poznavalko slovenskega kiparstva 20. stoletja. Natančno je spremljala opuse kiparjev, kakor so bili Lojze Dolinar, Francišek Smerdu, Karel Putrih, Zdenko Kalin, Boris Kalin, Jakob Savinšek, France Rotar. Skoraj vsakemu od naštetih in drugim je posvetila samostojno monografijo, retrospektivno razstavo ali pripravila vsaj obsežen katalog.

Dr. Špelca Čopič

Vir: <https://www.delo.si/kultura/razstave/spelca-copic-1922minus-2014.html> (zgornja fotografija) in <http://www.suzd.si/nagrade> (spodnja fotografija).

Bila je med najbolj spoštovanimi umetnostnimi zgodovinarji v Jugoslaviji; brez njenega pisanja ne bi bilo številnih preglednih katalogov o ustvarjalnosti 20. stoletja, kakršnih v Sloveniji še danes ni. Dolga leta je nesebično sodelovala v slovarski, terminološki komisiji pri SAZU, kjer je bila ena od njenih gonilnih sil do svoje pozne starosti. Razprave o sodobni umetnosti je redno objavljala v strokovnih časopisih in revijah.